

שהשיב לו: אמרי יושר, ח"א, קסד, קפב. הובל לבלויץ בתמוח תשיב, עם בני קהילות ובניו הייד: א. ר' משה יהושע חתן ר' שמואל אהרן מילר מלאבוא. ת"ח מובהק, והדפיס את חידושי עמ"ס גיטין. התכתב עם גיסו ר' אבא וקס מפרושוביץ. במשתתפי הפרדס (גוטוין), חו' ד-ה, אב"אלול תרצ"א; ב. הב' אהרן שמואל שנסמך מריש פירר, והרביץ תורה ברבים; ג. הב' מנחם מנדל. ממכתב ביא ר' שמואל יעקב יפה מטשיטש בביב שהנציח זכרם.

ר' יהודה ליבש ב"ר אליהו ריוך

בנו של הגביר ר' אליהו ברישא, והתיחס למשפחת רבי מנדלה מאפט. חסיד צאנו. מנכבדי רישא ושומרי חומותיה. התפרנס מיצור קופטאות עץ למשחות נעלים, וחסך מפתו לשכור מלמדי תורה לבניו. ילדיו: א. ר' מנחם מנדל דומ"ץ רישא; ב. מרים זו' רבי יהושע הורביץ מדזיקוב; ג. רחל לאה זו' ר' אליהו יהושע גלדצ'ר, אבי ר' משה חיים, אבי ר' מנחם שלום, אבי ר' אליהו יהושע שמסר לי פרטים על המשפחה. אולי גם: ד. ר' דב בריש ראש הקהל; ה. ר' פנחס, הצעיר; ו. ר' אלעזר מרוזודוב. הוציא לאור קוני' חברה שומרי שבת על פי שו"ע על ל"ט מלאכות, שחיבר אחד מחברי שומרי שבת (הוא עצמו כנראה). פשמישל, דפוס זופניק-קנולר, תחילת תרס"ב, ב' ד'. מעבר לשער קורא (חתנו) ר' יהושע מרזיקוב לתמוך במו"ל, כי נצרך להשיא את בתו. בסוף הקדמתו כותב, שהעלים את שמו המרומז בשם הספר. אחרי ההקדמות קיצור ההלכות בלה"ק לפי סדר ל"ט אותיות המלאכות כולל גימטריאות

כך, כמבואר בשו"ת בית יצחק, חו"מ, סט. נפטר ביום ז' אדר תרס"ו.
מארמארוש, סו, 376.

ר' אליהו ב"ר מאיר ריוך

בנו של הגביר ר' מאיר ברישא. מחסידי ר' אשר ישעיה מרופשיץ, והשתדך עמו פעמיים. בתומכי רבי חיים אורי רייזר. ילדיו: א. ר' יהודה ליבש; ב. ר' שמעון; ג. ר' יצחק ברישא, חתן ראי' רובין מרופשיץ. בתו זו' רבי אברהם מתתיהו פרידמן משטפנשט, וכיון שלא נולדו לה ילדים, גירשה כעבור י"א שנים; ד. זו' ר' יחיאל רובין ב"ר אשר ישעיה מרופשיץ. נתקבל לרבנות קולבסוב בהשפעת חמיו; ה. פרל רוא זו' רבי אהרן משה ב"ר מרדכי לויפר. בן אחיו של ר' אליהו כנראה: ר' דוד ב"ר אפרים, יליד רישא וחתן השויב רח"ה שטימלר בדמביץ מחסידי דזיקוב. בנו ר' יחזקאל חסיד בלו, נפטר ביום י"ב סיון תשל"ה, נשא את מליא רייזל בת רבי' הכהן וולף, נפטרה ביום כ"ח טבת תשל"ו. בניהם: ר' שמואל ור' אפרים שמאי בבורפרק, ולהם משפחות מסועפות.

ר' אלעזר ריוך. ת"ח ברוזודוב. אולי בנו של ר' יהודה ליבש ברישא. בנו: ר' משה בירושלים.
מובא במשיב נפש עמ"ס מסחים, דף מח ד"ה בגמרא.

ר' דוד ריוך. ת"ח בצאנו. במשתתפי אהל מועד, ח"ב, דף יא ע"א.

ר' חנה ב"ר ישראל ריוך
דומ"ץ טשיטש. מחסידי קולשיץ. נסמך מרי"מ ארק

אנציקלופדיה לחכמי גליציה - ד וונדר, מאיר עמוד מס 471הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ר׳ יוסף בנימין ב״ר שמעון ישעיה רייך
מהליטש (תקצ״ד – תרע״ד)

נולד בשנת תקצ״ד לערך לאביו ר׳ שמעון ישעיהו אב״ד לדומיר, ריטוב, דולינא וריבטיטש, ולאמו בת הבני״ש. כשנולד שאל אביו את הבני״ש איזה שם לתת, ואמר לו הנח זאת לי. תמהו מדרע נתן שמות שלא מהמשפחה ודרשו על כך בסעודה, ואמר להם שהטעם הנכון כמס עמו. נשא את גיטל בת ר׳ שמואל וילנר אב״ד הליטש, וסמך לשולחנו כמה שנים. כשנפטר חמיו בתרי״ד, נתקבל לרבנות ריבטיטש על מקום אביו חקנו הבני״ש. חלה שם אנשות בביטול תורה ותפילה. בני הקהילה טיפלו בו במסירות רבה, וקיבצו ממון לשולחו לרופאים בפשמישל ובוניא. את רפואתו תלה בזכות תפילותיה של אמו הצוקת. עבר לרבנות הליטש בה כיהן עשרות שנים, מתרליה לערך. לא זכה לבנים ובנות, ועל כן אמר להדפיס ספרים לזכרון נצח, וקרא להם בשם: בני. נפטר לפני תרפ״ח. קרובו ר׳ מאיר הורודנקר מת״א התחנך על ברכיו.

בני יוסף בדרך אגודה ומוסר עה״ת. פרעמישלא, רפוס זופניק, קנולר והמרשמיד, תרנ״ב, ו, כ; מ ד׳. המסכימים: ר״ש משיניבה (הספר שעלה בלבו להדפיס לזכות נשמתו... והם דברים נחמדים כנים ואמיתים... הגני מקיים שלא לעבור על דבריו... ויהיה כוונתו רצויה לפני מי שאמר והיה העולם, להיות נושע בזכות הרבים); ר״י שמלקיס (שמחתי לראות דברים יקרים בניימים על אדני שכל, ויראת ד׳ אצרכי); לבן דודתי, רציא מבלחוב (לרגל טיודותיו אינו יכול לצרף מחידושיו, מכירו מזה כבר פא״פ ושמע ממנו חידושיו הנכונים, ושמח להדפסה מחמת יתר הטעמים הידועים); ש״ב ר׳ מאיר יהודה מבוקובסק (יפה שרצה לצרף מחידושי אביו, אין זה לכבודו שיצרף הסכמתו); רד״מ מצורטקוב ע״י רציה ר״פ, ובנו ר׳ ישראל ע״י ר׳ אהרן דאהל (יעץ לקרוא כך את שמות הספרים); ר׳ יצחק הורביץ מסטניסלב (לא מטרת חפצו להתפאר חלילה); ר׳ ברוך מוויניצא (מצוהו לשמור פקדתו לאכול פת שחרית כל יום, לדרוש ברופאים, ולהתאמץ לנסוע לקרלסבר אם יצוהו על כך). הסכמות נוספות השמיט המדפיס, ויצרף לספר בני בנימין. בהקדמתו מספר מתולדות חייו, ומביא ד״ת מאביו. מודה לאיצק קימל, הירש וייצר וקלמן ליב רייך שהעתיקו מכתביו, ובמיוחד לר׳ משה ויזלמן (עבר לסלטינה) שטרח בהכנת ספריו לרפוס. בדף האחרון הגה על ספר צמח דוד מדודו מריטוב. אין התצאה נוספת בסילאוי-שאמלי תרס״ה, ורק הדביקו שם שער מספר אחר.

בני בנימין (באהלי שם בטעות: לקוטי בנימין), על המועדים, אגדות השיס ומהדורת עה״ת, תרנ״ג, ו, עו

ד׳. המסכימים: ר׳ יצחק מאלעסק; ר׳ יוסף מאיר ב״ר שמואל צבי וייס מספינקא בתרנ״א; ר׳ יעקב וידנפלד מהרימלוב עם תשובה להלכה (הם דברים המושכים את הלב); מחותנו ר׳ אורי שרגא פיבל טויבש מיאס (מאז הכרתיו לת״ח, זה לי עשרים שנה אשר השבתיו פלפול ארוך); מח׳ ר׳ יהושע הורביץ מדזיקוב עם ד״ת; ר׳ יהודה צבי השני מסטרטין; ר׳ ישראל מצורטקוב ע״י ר׳ אהרן דאהל. הקדמתו המחוזרת מלאה צדקות ויראת שמים. הוא מספר בה, כי לבקשת חמיו בחתונת הרבי מהוסיאטין, בירכו הרבי מרוזין שיזכה ללמוד תורה לשמה, וכי דודו ר׳ דוד מדיטוב אמר לו כשהוכתר לריבטיטש, שיהגה בחידושים משל עצמו. בסוף מודה לאסתר שטיין שבנתה בית מדרש בעיירה, ותמכה בהדפסת הספר. בחתימת הספר מתנצל על שאינו מספח חידושי הלכה משלו ומה שנשא ונתן עם גדולי הדור, ותשובות למכתבים שקיבל על שני ספריו. דיצ של שני הספרים ע״י האחים השוכנים בני ר׳ שמעון ב״ר אלימלך ב״ר שמעון יוסף הלוי בלומנברג, ברוקלין, רפוס ר׳ יצחק אייזיק גראס, תשד״מ. בהקדמת המהדירים כותבים, שהמחבר נתן את הספרים לזקנם ר׳ יהושע מעסנער בבקשה ללמוד בהם. מודים לרנ״מ גרמן שסייע להדפסה. בשני הדפים האחרונים הנצחות.

בספריו מצטט מספרים רבים, ומביא ד״ת מצדדים: ר׳ אליהו וילנר (אביו בשמו, ב״י, שמות, יט ע״ב); ר׳ אלעזר שפירא מלנצוט (ב״י, דברים, לט ע״ב, ב״ב, יב); ר׳ דב בריש מדולינא (ב״ב, מא); ר׳ דוד מדיטוב (ב״י, שמות, י ע״ב, ב״ב, בהתחלה, ח: ט: כ; סד); ר׳ חיים מצאנז (ב״ב, ע); ר׳ יהודה גרשון פיקהולץ מליסעץ (ב״י, במדבר, כד); האבן ר׳ יוסף מקלומיאז (ב״ב, ד); ר׳ יחזקאל שרגא משינאוו (ב״ב, סא); ר׳ יעקב צבי יולס מלוא הרועים (ב״י, שמות, ג); ר׳ יצחק שמלקיס (ב״ב, ס); ר׳ ישעיה מפשדבור (ב״י, דברים, לו); רמ״מ מוויניצא (שמע ממנו, ב״י, במדבר, כד); רנ״צ מרופשיץ (אביו בשמו, ב״י, בראשית, יב. דברים, לט); ר׳ פייביש מבלשביץ (ב״ב, יא); רציא מדיטוב (מעשה ממנו, ב״ב, יג); ר׳ שלום מבלו (שמע מפיו, ב״י, לג).

תשובות אליו: מח׳ אורי ישעיה, סח בתרל״; בית יצחק, אה״ע, ח״ב, סג בתרנ״א; דב״ת, ח״ב, יוד, מה (כמוץ סטניסלב); היו בשמים, ח״ג, יט, חמישאה, מ, מד בתרנ״ז-תרס״ה; מדר״א הלוי, ח״ב, נז בתרל״ב; מהר״ש, ח״ה, ז בתרס״; מחנה יהודה, ח״ב, שו״ת מהרי״ג, כט בתרנ״ד; מנחת ש״י, ח״א, סז; פרי העץ ומנחת יחיאל, בסוף ח״ד, ג, ז בתרע״א; ב ד, צבי לצרוק, ג, יג בתרס״ב; שו״ת רמ״ץ, ח א, אויח, יח, ח״ב, חזקות, כא, לג בתרל״; תפארת יוסף, ז, כב לפני תרכ״ה.

יהודה ויניצא מהליטש משכחו מאד, על שבחמתו הושגה נדבנית לבנית בימדי חדש אחרי השריפה (דראהאביטשער ציוטונג, כ״ט סיון תרמ״ה, 6). מכתבו מתרנ״ג לר׳ חיים גלרנער מקוטוב, בספרו עונג חיים לשבת. מכתבו למען אתרוגו איז, פרי עץ הדור, תרס״, 18. חתומתו לצד כולל ויוניץ, משפט צדק תרע״ב. אהלי שם, 398/9; שארית לשארית, כ.

ר׳ יעקב רייך

ת״ח בברוב. במלה״ע ב׳ גלה לבוכרה, ולמרות הרעב לא התגאל במאכלות אסורות. כשראה שבנו יצחק

ר׳ מאיר רייך

גביר חסידי ברישא. חתן ר׳ מנחם מנרל לעזער אביד סטריזוב, המזכירו לטובה בעודנו אברך צעיר, בראש ספרו שובע שמחות עהית שנרפס בתר״ה לערך. קרובו כנראה ר׳ משה צבי רייך ברישא, אבי ר׳ חיים יהודה ארנרייך מסברנץ, אבי הרב יעקב משם, אבי רש״ז עהרנרייך אביד שמלוי. ילדיו: א. הגביר ר׳ אליהו ברישא; ב. חנה ז׳ ר׳ מרדכי (נתן) אפרתי אביד טרטקוב וחוליוב. יתכן שגם: ג. ר׳ אברהם ראביד יאסין.

ר׳ מנחם מנרל(ע) ביר יהודה ליביש רייך

מרישא (תרייט — תרפ״ה)

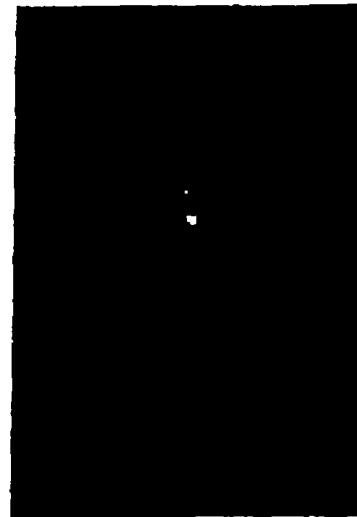
נולד ברישא בשנת תרייט לאביו ר׳ יהודה ליביש. למד כל יום כמה שעות בעיון אצל ר׳ ברוך פאס לפני שנעשה דומ״ץ לנצוט, ובהשפעתו התקרב לחסידות צאנז. נישא כנראה לסטריזוב, וגר שם. ז׳ פירנסה את המשפחה מחנותה. לבקשת מעריציו חזר לרישא בשנת תרס״ה, ונעשה מו״ץ ואח״כ דיין בביה״ד של האביד ר׳ נתן לוין. בעל הוראה מובהק, וצנעו בהליכותיו. חתם בתרפ״ד נגר קופסאות יח״ל. נפטר טמוך לאחר מכן. בניו: א. ר׳ חיים הבכור, ת״ח שעסק במסחר בדים. תשובה אליו: שדה יהושע, סא בתר״ס; ב. ר׳ יוסף שמילא את מקומו כדומ״ץ רישא.

הרב משה רייך, רישא, 289.

ר׳ משה ב״ר אלעזר רייך

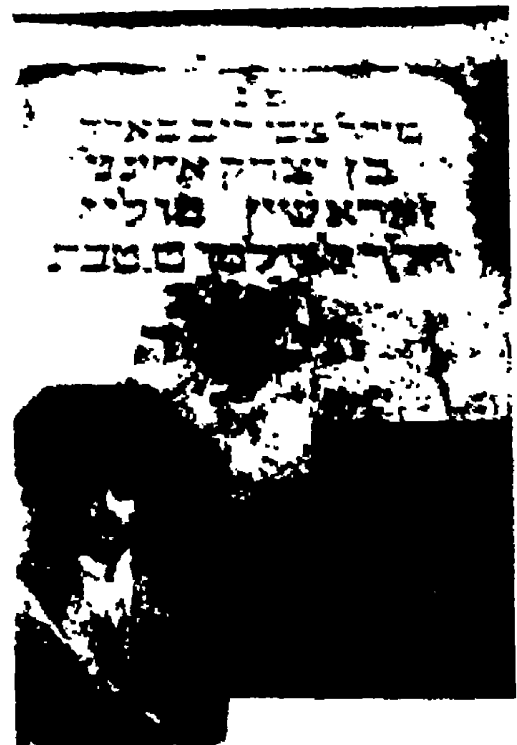
מרוזחוב (תרמ״ו — תשל״ז)

נולד ברוזחוב ביום ט׳ טבת תרמ״ו לאביו ר׳ אלעזר. מגיל שמונה למד גפ״ת אצל דיין העיר, ונדע בעליו. מהבר מצוה תלמידו של דודו דומ״ץ רישא, ואח״כ בישיבת ר״מ מייזלש בפשמישל. בן י״ח נסמך להוראה. בשובו לעירו יסד ישיבה, ועמד בראשה שלוש שנים. הצטרף לפעילות ציונית-דתית, ובתרס״ו פעל בבחירות לפרלמנט האוסטרי למען הרשימה הלאומית. בתרע״ב עבר ללבוב, ונסמך מהאביד ר׳ משה באביד. בפרוץ מלח״ע א׳ גלה לוינא, והתקרב לאדמו״ר רחמ״י שפירא מדרוהוביטש. נתמנה מזכיר ומנהל חברת ישוב א״י שהתמזגה אח״כ במזרחי, ופעל למשלוח חלוצי המזרחי לארץ. סקירה על החברה פורסם בקובץ החסידות וציון, רע-רפא. בתרפ״א שב ללבוב, ואירגן הכשרות חקלאיות. ציר לקונגרסים הציוניים, והשתתף בוועידות ארציות ועולמיות. מתרפ״ה מנהל הלשכה הארצית של הקק״ל. נשיא המזרחי בגליציה מתר״ץ, ויזר ההנהלה של תורה ועבודה בגליציה. ערך את בטאונה עלים, לבוב תרצ״ב. פירסם בבטאוני המזרחי יידישע

ר׳ יעקב רייך מברזוב

כשל מהרב וחולשה ונפטר באין עוז, נסתלק אף הוא באותו יום בתש״ב, ומצבה לא הוקמה על קברם. ז׳ לאה ובתו אסתר נספו בשואה. שרדו בישראל בניו אריה ליב ושמואל.

מצבתו ותמונתו של ר׳ צבי דב בורד

ביום ט׳ טבת תשי״ב נטמן לידם ר׳ צבי דב בורד. נולד בתרס״ג בורשין שליד טנוק לאביו ר׳ יצחק אייזיק, והיה פעיל בפא״י, ובקלויז ס״ג. בסיביר לא עבד בשבת, נוהג במאכליו, וצם שני וחמישי עד שנפטר מהרעבון הממושך. בנתיבות חסד ואמת, תשמ״ו, 120-121.

ר׳ יעקב רייך. דומ״ץ וראב״ד רופשיץ.

תשובות אליו: אבני צדק (טיב), אה״ע, ג; בית יצחק, אה״ע, ח״א, לח בתרמ״ב; מהר״י הכהן, קמא, ויד, לג; מהר״ש, ח״א, סו.

ר' שמעון ב"ר (זאב) וולף ריוך

נולד בצאנז בשנת תרע"ב לערך לאביו ר' וולף. למד שנים אחדות בישיבת באבוב בניימרקט אצל רצ"ה מיזליש. שימש בהוראה את ר"ש פירר, ונסמך ממנו. רבי'צ מבאבוב מינהו כמו"ץ בטשנסקוביץ שבגליל באבוב. נשא בתרצ"ה את בתו של ר' חיים קורץ שוי"ב מעליץ. נתקבל בתרצ"ט כשוי"ב בלנצוט. בפרוץ המלחמה גלה למזריטש, בוכניה, וישניצה וברייגל, ממנה הובל לבלזיץ עם זו' וילדיו הי"ד. שרד בארה"ב אחיו ר' אברהם יעקב.

תשובות אליו: בנין דוד, נט; רבו, בנין צבי, ח"א, טו בתרפ"ז. הערותיו הועתקו משם, בריש, נוסף תשמ"ג, לה, עם פרטים אודותיו.

ר' שמעון ישעיה ריוך

דומ"ץ וראב"ד קנטשוגה. ב"א של ר' יוסף בנימין ריוך אב"ד הליטש. נפטר בתרצ"ו (מפי בן בתו הרב מנחם מנרל ויינבך ראש ישיבת אור שמח בירושלים).

תשובות אליו: רא"מ שטוינברג, כרם שלמה, שבט-אדר תשל"ט, יד-טז לרינגליץ; מהרי"ש, ח"א, פו, ח"ה, עח בתר"ץ-תרס"ה; מהרש"ם, ח"ב, כו.

דומ"ץ פשמישל, אחיו של ר' יוסף בנימין אב"ד הליטש. בתו פרל זו' ר' יצחק צבי ב"ר דוד מעסנער, ובנם ר' יהושע.

ר' שמעון ישעיה ב"ר מאיר ריוך

בנו של ר' מאיר מטרובה, שהיה חבר נאמן לר"נ מרופשיץ בנגלה ובנסתר. רבי דוד מדינב סיפר כי ברמי ימיו חלה בריאותיו, ואמר לו ידידו ר' נפתלי: קיויתי שאתה תתנשא להנהיג ברוב עם יותר ממני, אך מהשמים נטלו ממך את כנפי הריאה. הבן אב"ד לודמיר בהגר. נשא את (שפרה)-בילא בת הבני"ש, ונעשה דומ"ץ דינוב. עבר לרבנות דולינא, ובסוף ימיו מלפני תר"ה אב"ד ריבטיטש, בה נפטר ונטמן לפני תרי"ד. בנו: ר' יוסף בנימין אב"ד ריבטיטש והליטש.

ד"ת ממנו מביא בנו בספריו: בני יוסף, כה; כו. כח; ל: לא; לב; לט; בנו בנימין, בהתחלה, יג; חתם על גבי'ע עם ר' יעקב יצחק מסוקולוב, תפארת בנים בסוף חמדה גנחה, תר"ל, דף וא-יב.

ריכטר

ר' אליעזר בנדט ריכטר

נולד בשנת תרס"ו לאביו ר' נפתלי מברייגל. למד בישיבת באבוב עם אחיו ר' מרדכי יליד תר"ע. הוסמך להוראה.

ר' דב בריש ב"ר חיים ריכטר

מקראקא (תר"ע — תש"ך)

נולד בקראקא בשנת תר"ע לאביו ר' חיים ולאמו פעסיל. למד בהתמדה בישיבת רצ"ה אייזנשטט חת

ר' משה ריוך

בלעטער, גליונות ומורחי. בשלטון הסובייטי נאסר, והיגלה לסיביר בה ישב שבע שנים בכלא. חלק ממשפחתו אבד, ואחרי שובו לפולין בתשי"ח עלה ארצה בתשי"ט. הרב מיימון מינהו במשרד הדתות, כמנהל המועצה הארצית למען השבת. כשפרש לגימלאות ערך ופירש בתשי"ט-תשכ"ה את הספרים ה, ח, י, יא וחלק מיי"ג ממשנה תורה להרמב"ם, במהדורה החדשה לעם של מוסר הרב קוק. גם בארץ פירסם מאמרים בעניני היום ומחקרים תורניים. נפטר ביום כ"ה סיון תשל"ז. אחדים מילדיו בארץ.

קרסל, ב, 862; יצחק גולדשלג, אנצ. של הציונות הדתית, ה, 645-647.

ר' נפתלי ב"ר משה צבי ריוך

מחסידי קראקא. בנו של ר' משה צבי, ב"ר יעקלי הכהן בדרהוביטש, חתן ר' יוסף וולף גולדהמר גיסו של ר"נ מרופשיץ, ב"ר צבי הירש מדוקלא.

ר' צדוק ריוך. ת"ח בבטשאטש.

תשובות אליו: חסליא, קמא, ח"מ, מא בתרי"ד; מהריא"ז, נח בתרי"ז; שוי"מ, רביעאה, ח"ג, יב בתרי"ח.

